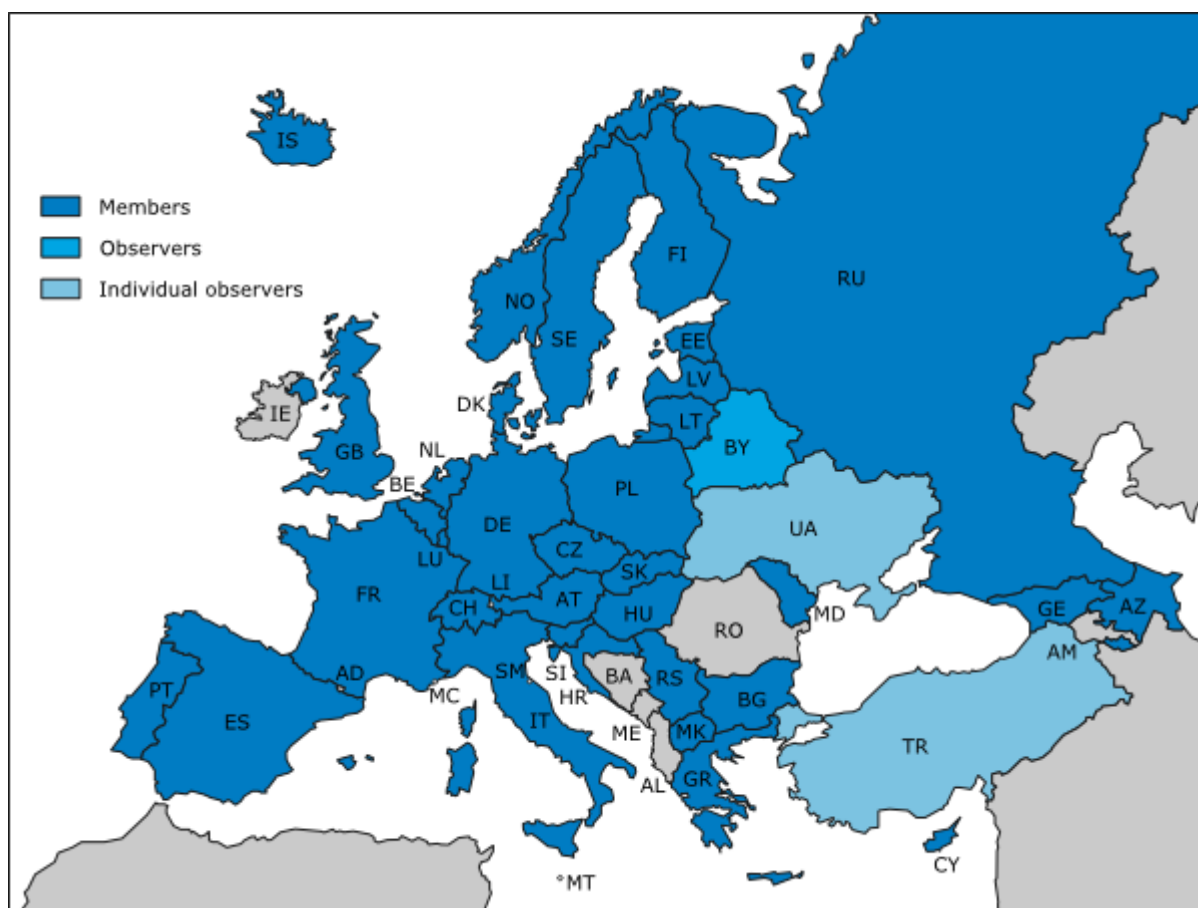

25. Eurodoc – doktoriõppe abikäsi

Veiko Karu

Kõrghariduse kõrgeimaks vormiks on doktoriõpe. Noore teadlase õppetöö edukaks aluseks on osalemine teadustöös. Eestis ühendab ja räägib nendel teemadel hariduspoliitikas kaasa Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia (ENTA). Eesti doktorantide mured ja edulood leiavad kajastamist ka Euroopa tasemel, selleks on olemas European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers (EURODOC). Ühinguusse kuulub 35 Euroopa riiki, samuti on liikmeid nende hulgas, kes ei kuulu Euroopa Liitu. EURODOCi liikmelisusest annab ülevaate allpool olev joonis (Joonis 25-1 EURODOCi liikmesriigid).

Joonis 25-1 EURODOCi liikmesriigid

Doktorantuuri ning noorteadlaste olukorra edendamiseks, diskussiooniks, analüüsiks ning hinnanguteks kasutatakse erinevaid võimalusi [1; 2]. Peamiselt kasutatakse arutelu ning analüüsi vormi erinevates EURODOCi töörühmades (Tabel 25-1 EURODOCi töörühmad). Töörühmade arutelu tulemused vormistatakse poliitiliste dokumentidena ning EURODOCi soovitusena. Lisaks on kasutusel EURODOCi aastakonverentsid, mil tõmmatakse noorteadlastele rohkem tähelepanu.

Tabel 25-1 EURODOCi töörühmad

Töörühma nimetus	Töörühma põhitegevus
„Career Development“	Noorteadlase karjääri planeerimisega seotud problemaatika.
„Gender Equality“	Teaduses olevate inimeste võrdõiguslikud aspektid
„Interdisciplinarity“	Interdistsiplinaarsus erinevate teadusharude vahel.
„Mobility“	Teadlase mobiilsustemaatika.
„Policy Research“	Analüüsib Euroopa Liidu dokumente, mis suunab teaduse arengut Euroopas ning teeb nende kohta märkusi, mida noorteadlaste poolt on tarvilik edendada.
„Survey“	Küsitlused doktorantide ja noorteadlaste olukorra hindamiseks erinevates riikides ning teadusvaldkondades.
„Governance“	Hõlbustab juhtimistegevust EURODOCi siseselt.
„Finance“	EURODOCi finants võimekuse arendamine
„Communication“	Kommunikatsioon EURODOCi liikmete seas ning samuti Euroopa vastavate institutsioonide vahel

Kokkuvõte

Sageli arvatakse, et kusagil mujal on alati parem ning seal on ka tingimused paremad [3; 4; 5; 6; 7]. Kuid igal teadusharus ei pruugi see nii olla. Kaardistades Eesti doktorantide ning noorteadlaste olukorda korraldas ENTA erinevaid arutelu vorme, neist edukamad olid doktorantide assambleed, ümarlauad [8; 9; 10; 11]. Nende diskussioonide tulemusena muudeti seadusi ning edaspidi saab doktorantuuri õppima minev magistrikraadiga spetsialist valida, kas ta on doktorant ehk tudeng või võrdõiguslik teadustöötaja ehk noorteadlane. Kuid see otsus on vaid jäämäe tipp. Leidmaks sobivaid ja häid kandidaate doktoriõppesse, tuleb noortesse süstida teadusehuvi juba bakalaureuse õppes. Seda on kõige edukam läbi viia tudengite teadusklubidena [12; 13; 14]. Tallinna Tehnikaülikoolis on teadusklubidena nimetatud Säästva Arengu Klubi, Formula Student, Mäenduse ja geoloogia teadusklubi ning nii mõnigi veel. Mäenduse ja geoloogia teadusklubiline tegevus on näidanud, et sellist tegevust on vaja, sest see aitab kaasa samuti mäendusvaldkonna maine parendamisele [15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22]. Lisaks koduülikooli tegevusele on kasulik tegutseda samuti rahvusvaheliselt, mis loob häid kontakte ning aitab edendada Euroopa teaduse mitmekesisust, olgu nendeks koostöövormideks siis välisõpe, välisekskursioonid, Euroopa Liidu uuringud vms [23; 24].

Kaevandamine ja keskkond. Mäeinstituut 2012

Olgu koostöövormiks mistahes eelpool nimetatud, tuleb alati meeles pidada, et seda kõike tehakse ülla eesmärgi nimel – jätkuks järjepidevus ja parimad lahendid leiaksid rakendamist. Doktoritöppe abikäeks siinkohal võib lugeda EURODOCi, sest läbi selle organisatsiooni on olemas noorteadlasel juurdepääs kõrgetasemelisele teadusseltskonnale.

Erinevaid koostöövorme on rakendatud ning rakendatakse teadusuuringutes: VIR491 - MINNOVATION: Kaevandamise ja kaevandamisjääkide/jäätmete uuringud Eestis ja Läänemere piirkonnas, AR12007 - Põlevkivi kadudeta ja keskkonnasäästlik kaevandamine ja DAR8130-Energia ja geotehnika doktorikool II.

Viited:

1. Dominguez, JFC.; Perez, MAM. (2012). Professional Doctorates and Careers: the Spanish case. *European Journal of Education*, vol 47, pp 153...171
2. Kandiko, CB.; Kinchin, IM. (2012). What is a doctorate? A concept-mapped analysis of process versus product in the supervision of lab-based PhDs.
3. Cyranoski, D.; Gilbert, N.; Ledford, H.; Nayar, A.; Yahia, M. (2011). Education: The PhD factory. *Nature* 472, pp. 276-279
4. The Economist. (2010). The disposable academic. - http://www.economist.com/node/17723223?story_id=17723223 – (13.05.2012)
5. Cressey. D. (2012). PhDs leave the ivory tower. *Nature* 484, pp 20
6. Teperik, Dmitri; Zabrodskaia, Anastassia (2008). Final Report on Mapping Research Management Skills of the Ukrainian PhD Candidates. Tallinn: Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia
7. Teperik, D. (Toim.) (2008). Target on research optimization. Tallinn: Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia
8. Karu, V. (2009). Haridus- ja teadusminister versus Eesti doktorandid. *Studioosus*, 3, 10
9. Karu, V. (2008). Doktorantide assamblee.
10. Karu, V.; Teperik, D. (2008). Eesti noorte teadlaste tegemised. *Studioosus*, 6, 8 - 8.
11. Karu, V. (2008). ENTA ümarlaud. *Studioosus*, 10
12. Karu, V. (2009). Maaülikool + Tehnikaülikool = maatehnika. *Studioosus*, 3, 7
13. Karu, V. (2009). Teadus tudengini – kuidas muutuda tööjõuturul konkurentsivõimelisemaks? *Studioosus*, 2, 12
14. Pärnasalu, R.; Karu, V.; Õnnis, A. Õ. (2007). Science Club of Mining and Geology as it Affects Higher Education. In: 4th International Symposium "Topical Problems in the Field of Electrical and Power Engineering" : Doctoral School of Energy and Geotechnology : 4th International Symposium "Topical Problems in the Field of Electrical and Power Engineering", Kuressaare, Estonia, 15.-.20.01.2007. (Toim.) Lahtmets, R.. Tallinn: Tallinn University of Technology Faculty of Power Engineering, 2007, 112 - 113.

15. Västriku, A.; Karu, V.; Grossfeldt, G. (2009). Eesti mäetudengite maine siin ja mujal. Valgma, I.; Önnis, A.; Reinsalu, E.; Sõstra, Ü.; Uibopuu, L.; Västriku, A.; Robam, K.; Vesiloo, P.; T (Toim.). Mäenduse maine (137 - 141). Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus
16. Karu, V. (2008). Mäetudengi õppetöö ja teadustee mäenduse ja geoloogia teadusklubis. Valgma, I. (Toim.). Killustiku kaevandamine ja kasutamine (71 - 73). Eesti Mäeselts; TTÜ mäeinstituut
17. Karu, V. (2007). Mäeõppe kvaliteedihüpe Mäenduse ja geoloogia teadusklubis. E. Reinsalu, A. Önnis, K. Sokman, I. Valgma, H. Viilup (Toim.). Kaevandamine parandab maad (10 pp.). Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Mäeinstituut
18. Karu, V.; Önnis, A. (2007). Akadeemilise mäendusõppe täiendamine Mäeringis. E. Reinsalu, A. Önnis, K. Sokman, I. Valgma, H. Viilup (Toim.). Kaevandamine parandab maad (4 pp.). Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Mäeinstituut
19. Valgma, I. (2009). Mäeinseneride õpetamine vastavalt mäeinseneri kutsestandardile. Põlevkivi kaevandamise, töötlemise ja hariduse perspektiivid (55 - 62). Kohtla-Järve: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus
20. Valgma, I. (2009). Mäeinseneride õpetamine juhindub mäeinseneri kutsestandardist. Valgma, I.; Önnis, A.; Reinsalu, E.; Sõstra, Ü.; Uibopuu, L.; Västriku, A.; Robam, K.; Vesiloo, P.; T (Toim.). Mäenduse maine (117 - 124). Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus
21. Reinsalu, E.; Adamson, A. (2007). Mäeinseneride õpetamine Eestis. 90 aastat põlevkivi kaevandamist Eestis (580 - 589). Tallinn: GeoTrail KS
22. Västriku, A.; Anepaio, A.; Kolats, M. (2009). Innovaatiline teadus- ja õppekeskuse muuseum Tallinnas. Valgma, I.; Önnis, A.; Reinsalu, E.; Sõstra, Ü.; Uibopuu, L.; Västriku, A.; Robam, K.; Vesiloo, P.; T (Toim.). Mäenduse maine (69 - 72). Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus
23. Karu, V. (2011). European Union Baltic Sea region project "MIN-NOVATION". Oil Shale, 28(3), 464 - 465.
24. Västriku, A.; Väizene, V. (2009). Välisõpe Euroopas. Valgma, I.; Önnis, A.; Reinsalu, E.; Sõstra, Ü.; Uibopuu, L.; Västriku, A.; Robam, K.; Vesiloo, P.; To (Toim.). Mäenduse maine (142 - 143). Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus